

med Hensyn til de opgivne Tal. Der spørges i den forlangte Statistik om, hvor mange Elever der har været trængende til Understøttelse, men ikke har kunnet faa den. Det svares der paa; men Spørgsmaalet er, hvorledes Skoleraadene ser paa det, og det er ingenlunde sikkert, at de alle sammen ser ens paa, hvor stor Trangen skal være, for at Ansøgerne kan faa Understøttelse. Jeg tror endogsaa, Synsmaaden er ret uensartet; jeg skønner det bl. a. deraf, at det ogsaa opgives her, at der for Landbrugselevernes Vedkommende har været særlig Trang til stor Understøttelse. Det strider ganske imod min Erfaring. Som Medlem af Ribe Amts Skoleraad har jeg, saa vidt jeg kan huske, ikke haft et Tilfælde, hvor der ikke var Penge nok til de Landbrugselever, der virkelig trængte, medens det oplyses fra de fleste Skoleraad, at en Del Elever ikke har faaet Understøttelse, fordi man ikke havde Penge til det. Jeg skulde tro, at der finder en Forveksling af Tallene Sted her. Det gælder i hvert Fald, at man ikke har det samme Synspunkt i nogle Skoleraad, som i andre; derfor er det, jeg henstiller til den højtærede Minister, om man ikke kunde komme til en mere ensartet Bedømmelse af de Ansøgere, der melder sig for at faa Højskoleunderstøttelse.

For Øjeblikket udsendes der ganske vist et Skema, som baade Ansøgeren og Sogneraadet skal udfylde, og det er naturligvis rigtigt; men det forekommer mig, at de Skemaer er noget for gammeldags og kunde trænge til at blive noget mere moderne. Blandt andet spørges der ikke en Gang om, hvor stor Ejendomsskyld vedkommende Ansøgers Fader er ansat til, og det vilde det dog være meget vigtigt at faa at vide. Ribe Amts Skoleraad har ønsket at faa Oplysning om dette Punkt, og man har anmodet Sogneraadene om udenfor Skemaerne at give denne Oplysning; men Sogneraadene er meget vanskelige paa det Punkt, de giver ikke altid Oplysning. I det hele taget er det min Erfaring, at Sogneraadene bedømmer disse Trangtilfælde meget for human, de kan meget ofte anbefale, at en Mand skal have Understøttelse, skønt hans Fader er i Besiddelse af 30—40—50 000 Kr. Dertil kommer, at de ikke kalder det for Formue, hvis en Mand ikke har Pengene i Sparekassen. Staar Pengene i en Gaard, saa regner de det ikke for „Kapitalformue“, som der staa paa Skemaet, selv om vedkommende faktisk ejer det meste af en vel-dreven Gaard. Saadant noget er ganske meningsløst, og jeg henstiller derfor til den

højtærede Minister at faa Skemaerne moderniseret, saaledes at det oplyses, hvorledes Ansøgerens og hans Forældres Formueomstændigheder er.

I hvert Fald fremgaar det af Skemaerne, at der efter alle Skoleraadenes Mening har været mange, som har trængt til Understøttelse til Højskoleophold, men som ikke har kunnet faa det. Naar det er Tilfældet, er det rimeligt, at Rigsdagen bevilger større Beløb, saaledes at der kan blive givet rundelig og forsvarlig Understøttelse.

Jeg skal i øvrigt anbefale den høje Rigsdag at vedtage dette Lovforslag og at give det en hurtig Behandling; og jeg henstiller, som sagt, at det bliver taget under Overvejelse, om man ikke allerede paa indeværende Aars Finanslov skal bevilge Tilskud til Højskolerne, saaledes at de faar en lignende Dyrtidshjælp som de foregaaende Aar.

Henningsen: Jeg kan som de to foregaaende ærede Talere (J. Jacobsen og Sundbo) paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget, og jeg takker den højtærede Minister, fordi det er fremsat, idet jeg mener, at her er taget Hensyn til meget berettigede Krav fra disse Skoler. Dyrtiden har virket ind paa mange forskellige Forhold i vort Samfund; men der er vistnok ingen Steder, hvor den har virket mere føleligt end paa vor private Skolevirksomhed, og særlig har den virket meget haardt paa de Skoler, hvor Eleverne bor paa Skolen, som paa vore Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Her føles paa een Gang alle de forskellige Stigninger, de forøgede Udgifter til Livsfornödenheder, til Brændsel o. s. v.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa en Motivering af Lovforslaget, idet jeg mener, at det er begrundet meget godt i de ledsagende Bilag. Med Hensyn til § 3 foreslaas det, at de 20 000 Kr. aarlig til Understøttelseskassen skal forhøjes til 30 000 Kr., det er altsaa en Forhøjelse af 50 pCt. Undersøger vi Bilag II vil det deraf fremgaa, at det er et meget begrundet Krav. Det vil ses, at Forøgelsen af Medlemsantallet i Understøttelsesforeningerne har virket saadan, at samtidig med at Pengenes Værdi er dalet, er det Beløb, som de enkelte Medlemmer af Understøttelseskasserne kunde faa, blevet mindre. Det ses af Bilag III, hvor der er gjort Rede for, hvordan Livrenterne fordeler sig til de enkelte Medlemmer, at det er rigtigt, som det ærede 7de Medlem for Svendborg Amt (J. Jacobsen) udtalte, at disse Livrenter er meget smaa. Den største er paa 1 592 Kr.,